

Адреса за телеграме:

С. Г. 'АЖА' - БЕОГРАД

Претплата за Србију

на пошти:

ва једну . . . дни 12.

шест месеци . . . 6.

три месеца . . . 3.

један месец . . . 1.

п. етаплата га инострас . . .

на пошти:

на годину . . . дни 30.

шест месеци . . . 15.

три месеца . . . 7.5

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Да ли ће Италија ући у акцију

РИМ, 6 априла. — Проносе се енергични гласови, да ће Италија прекинути своје неутрално држање и ући у акцију. Једна висока политичка личност изјавила је, да Италија не може више равнодушна остати, пошто је Беч одлучно противан да учини Италији територијалне уступке. Пут г. Ђоколитија, бившег министра иностраних дела, у Београд стајао је у тесној вези с' овим питањем. Но сви покушаји Берлина да натерају Беч на уступке сстали су безуспешни и Ђоколити се вратио у Рим не свршив ништа.

Бугарске лажи

— Како Бугари лажу и мажу —

НИШ, 7 априла. — После објаве, да је на Ускрс објавено неколико грађана у Велесу, софијски лист „Утро“ (1500) похтета је да објави, како су и у Скопљу подигнута вешала и већ бешено са грађана поводом додгађаја у Валандову, и међу њима Лазар Пшибишић, Томче Атковић, Мирко фотограф и Јордан Хлебаровић. Сва горе именована лица лично су приступили суду општине скопљанске, да протестишу против таквог насиља бугарске штампе, један од њих, Лазар Пшибишић, чиновник је у суду скопске општине, а други, Томче Атковић, обвешен је Позива (војна књига РЕ 116) и војна исправа Fj 483), сада се налази у Битољу, у својој комади. Чак и лични протести ових „повешених“ грађана против сваког посве фантистичног и неистинитог питања бугарске штампе, дају довољан доказ, колико је бунарска нескрупулозна кад измишља о Србији.

100. ОДИНДУ

Краљи Цицварићу

директору „Балкана“

Господине,

Ви потписујете и врло безнајдени ствари, које би могао да потпише и ваш газда својим бачајем. Па кад имате задовољства да за беззначајности вежете Ваше име, зашто не би га становици под написе много јаче, и више интересантне?

Мало чудно изгледа, је? И мени изгледа Сирота документа, којима чак ни Краљ Цицварић неће да дода своје име! Да ли то случајно није што су лажи... Али, Ви, најдам се, нећете бити толико малоумни да добрите у положај каквог Француза, који је био обвештен документима?

Ја никад нисам Вама рекао оно што сте Ви мени; никад Вас нисам оклеветао. Зашто је Вама требало да Ви мене клеветати? Хтели сте, сигурно, да Ви а слава буде већа? Хтели сте, вељда, да као и клеветник будете у успомени својих пријатеља? Лепо. Идите и даље! Можете имати сјајну напретку. Ту јам нису потребни цитати

писаца, па ћи оних који су јеврејског порекла.

При извесном времену преко својих пријатеља изјавио сам Вам да јашим што умиrete, што се трошите без потребе, и што своје јучерашње мишљење менавате другим — чак и исте ствари; мада сам их да Вам кажу да не треба да се компромитијете квалитети даваши оно што сте јуче нападали; тражио сам од њих да Вам кажу — кад Ваши буду у Београду срећи, — да чувате брижљиво оно што сте раније стекли.

Зашто се то чини? Мислијте да бих од Вас измолио какву милост? Не. Чисто, истинско, старо пријатељство руковоđilo ми је на ово. То пријатељство, које није ковано на јучерашњем ваковању, дало ми је права на звонику пријатељску пажњу грема Вашој личности.

Место да будете бар колико толико пажњиви... Ја, нисам тражио да Ви водите рачуна о моме раду; мли, ако то нисам тражио, нисам мислио да ћете Ви оклеветати свога пријатеља.

После свеога овога ја и Ви, више се не познајмо! Нас дели преграда, коју сте Ви подигли својим лаком јеленим државом.

Ви ће е, може бити, и даље радијат. Ја нећу знати: може бити тек кад будем сазнао за

Вашу потпуну смрт да ћу се и невољно сетити неких тренутака: кад смо као пријатељи били.

Грешите што нападате људе око „Страже“. Они немају никакве крвице, јер они не штете, нити бране какву мафију. и они би је уверен сам колико сутра напали љубога као и сваки други поштен спрски новинар. Грешите што њих нападате, та, за Бога, Господине, зар се не сећате да сте са њима основали „Стражу“, са њима радили; са њима били све до тренутка кад сте покушали да имате лист не каваљерски, и не препоручљив отчет.

Грешите што нападате наше Јевреје као народ, који треба одвојити од неколико јеврејских. Јевреји и у данашњем рату као и у ранијим давали су и своје животе и своје жртве за проширење нашег отаџбине, која је и њихова холокост и наша! Грешите, много грешите! Али, ја Вам и не зимерам. Кад сте и мене свога старог пријатеља напали, шта Ваши веће су наше истински патријотички Јевреје? Ништа.

Сматрам да сам доста рекао: доста болних и истињних речи. Јесам ли успео да њима учиним нашега старог познаваоца, које се Ви смртно отровали? Нека му Бог душу прости. Срвјило је сирот. Тхе, вељда је дosta и живило!

Још само неколико ограбних речи, па да нашеме удовољим пријатељству спустимо захлопак на мртвачки кончег.

Бићете тако добри да свога газда Вашега листа умите да ми пошаље 500 (пет с отишина) динара, колико ми је остало дужан, према рачунима, још из правог балканског рата, гад сам вршио дужност ратног дописника „Балкана“ у Бугарској. Рачуни се налазе у његову стручлу, а да ми дугује позивам се на г. Гргура Маџаревића, новинара, као свидока.

Кад може да пред Србима парадира са неким сточним, монићем, надам се, да ћи исплати и стари дуг у суми коју сам Вам означио.

Ниш, 2 априла 1915.

Војислав М. Јосић
публициста

У Карпатима

— Преглед операција у месецу марта. —

Главни генералштаб саопштава: У почетку марта од главног карпатског венаца држали смо само област кланца Дукле, где је дислокација наших трупа чинила спољашњу угао. На свим осталим кланцима Јурукова и источније, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске снаге, које су бидеју концептисане ради ослоночја Јашевића, налазио се не-пријатељ, и наше су армије имале за даљи задатак да се развију на нашим карпатским пољожајима, који доминирају власцима угарске долине, пре него што наступи рђаво стање путова, због отапања снегова. У то време су се велике аустријске сн

требате отићи и видети! — додao је г. Англад. И за то, на првом месту, мисија је прегледала све крушевачке болнице, наредила нужне поћркве и измене, и посвесненава дезинфекцију: соба, ходника, клозета, болничке околине, свију ствари и свега осталог. Господин Англад носи се мишљу: да оснује једну народну болницу, где ће бити искључиво заразни болесници, да не би било мешавине.

После тога, мисија је образовала комисију од 2 лекара, која ће искључиво прегледати путем анализе воду, у чесмама и бунарима, те ће се заразни бунари затварати или ватргасти.

На дневном је реду систематски преглед свију јавних јокала, грађанских дома, дворишта: каванских и приватних, и зградна трговачких и свију других радњи, па и самога гробља, и свих осталих места, где нечитећа кујна околину.

Наредиће се најстрожије:

општи чишћење и глоњење њубрета варвари, у

народно одређено место,

које ће се такође посве

дневно дезинфиковати. О

пелџавању против тифа и

колеџе писаћу парочито.

Даље је г. Англад, изјавио:

да ћеу сагласности са г.

г. окружним начелником и

председником општине, пре

дудети акцију: да се наред

бе тачо извршују од страга

и грађанства, а да власт

покаже сву своју моћ у

снима правцима близо зира

и линијама, јер је ствар

оштета. Крушевач се мора

у најкраћем року очистити

од вишиће и блата, које је

достигло максимум, сву

дајео се окренете. И

тек на основу тога, кад се

отијени главни узрок, бидеј

олакшан даљи рад, „Чудим

се“, рекао је г. Англад, „да

према нечитећи, коју сам

у свом граду затекао, мије

бјео мјеритил даско во

ћи!“ Јер у овако напуштеном

месту, епидемије имају

широко поље за свој разорни рид, што се преноси

и на села!

Сада ми је јасно, помес

лих у себи, што је амери

канска лекарска мисија, која је дошла овде у фебруару, после само недељу дана, и агустила ово место,

оставивши све своје лекарске савири на поклон овдашњим болницима, и вра

тила се безобзирне натраг у Америку. Ну, то су били приватни лекари! Али, сада, биће другачије и боље. Али, да то и буде, г. Англад ми је скренуо пажњу, да ученим апел на власти и грађанство, да мисију и речју тада помогнемо, потпуно и задово, исто као што је то и сама мисија чинила.

„Од Крушевца би се могла

стогодина врло лепа и жи

вописна варош, када би се

хтело!“ — додao је г. Ан

глад. Наредито је нагласио:

да би наша штампа требала

најенергичније да се заузме

путем критике, обавешта

вања и доношења упутства

у погледу суђијања е

пидемија и чувања грађан

ства. И додao је: да ће фран

цуска лекарска мисија учи

нити све што до ње стоји:

за благо и зајавље овога

сиромашног и храброг на

рода!

Господин Англад ми је

обећао, да ће ми дати у

путству за чување од за

разних болести и убијања

њихово, које бих публико

вао. Ја ћу вам то првом

поштом послати.

Ја сам после објаснио г.

Англаду о дивној околини

оглашенија, и ломничкој киселој

води, која је најача на Бал

кавском полуострву у пог

леду лековитости. А један

од чланова приметио је: да

ли би се ломничка кисела

вода могла спровести и у

сим Крушевцу. Изјавио сам:

— Сам, молим вас, да

ме сва помогнете?

Центалменском важњом г.

Англада био сам дубоко

изнади и тронут.

Господин Англад ме је позвао, да га и на даље је век посетим ради сличних обавештења. И завршио је, пружајући ми срдачно руку:

— Сам, молим вас, да

ме сва помогнете?

Центалменском важњом г.

Англада био сам дубоко

изнади и тронут.

Мил. К. Николић

Расински

воде 8,7 чворова. Послуга осим официра износи 10 људа.

Све подводне лађе, грађене после ове прве, ослањају се у својој конструкцији више мање на првобитни тип.

Дневне вести

Варошки суд

У притвору Управе града Београда налази се маса притвореника, по чијим је кривицама полицаска власт већ одавно свршила полициску истрагу и све те предмете предала суду на даљи рад.

М. Ђугум, Варошки суд ни до данас није ништа по овим кривицама радио, те због тога неката леже људи у затвору више него што то закон допушта. Потребно је, да Варошки суд што пре отпочне свој рад и да ови људи дођу до законског правца.

Испензија путничких вагона

Јуче је г. Недић шеф вијеће-грађевинске инспекције извршио испензију свих путничких вагона у погледу чистоће и наште све у ис

превном и чистом стању.

Топчидер-Мала Крсна

Комисија министарства грађевина извршила је инспекцију радова на прузам Топчидер Мала Крсна-Пожаревац, и предложила је министру да се тунел код

Топчидера као и остали

радови на овој прузи на

ставе који су у почетку

рада обустављени.

Разлоги и интереси земље налажу да се овај по

што пре отпочне —

односно настави

200 вагона!

Један траговац из Негоши продао је општини београдској 200 вагона бранши. Један чиновник Месног Одбора, у споразуму са београдском општином, о тома је у Јагодину да од војне жељезничке инспекције издејствује вагоне за превоз истих.

Продохрије од колере

Свијетско одељење Врховне Команде, издalo је напомену да је најгоре по нашема извршио ширење заражености уједно и тешкоја заједница која је појавила се у Јагодини да од

војне жељезничке инспекције

издејствује вагоне за превоз истих.

Дрига за сиротињу

Једна група народних посланика поднеће г. Министру предлог, да дојести, да седржавне штете могу сећи и употребити за оправдану заштиту обала и пристаништа.

Луви у паклицима

Уцдава Јонопола у Нишу спремила је већу количину луви у паклицима, која ће се кроз неколико дана раздати продајницима у граду.

Шећер и Београд

Дана је саглавио се са првим командиром Управе Монопола, да овај разда самим онима бакалима који су се ранеје записали.

Добро би било, да се овом приликом обрати пажња, на ти бакале да не би вршили злоупотребу при продаји.

Юни

Г. Старија Трковић одборник београдске општине

са супругом даваће четрдесет

ето дневни помен своме оцу пок. Коста Трковићу рентајеру у Алексинцу 10. априла ове године.

Белешке

СВЕЖА ЈАЈА. — У радњи Кости Илића књижара могу се добити увек свежа јаја по 0-10 д. д. од комада.

Из војске

— Ваци наредници —

Реч је о оним ћацима наредницима који су у октобру месецу пр. год ступили у војску као редови, за непуних седам месеци они су наредници, а за неки дан постаће и официри.

Скоро сваки дан по неке новине донесу вест да ће првим указом бити унапређени у чин потпоручника само ћаци наредници, а дотле док не постану официри, да им се вадаје плата наредничка. Они на плату немају права, али је се сиурво узело у обзир њихово материјално стање.

Но у осталом нико неће имао ништа ни противу њиховог производства, ма да је то и сувише добити четири чина за седам месеци, ни противу њихове плате, као да се водило рачуна и о наредницима из резерве који нису били у ћачким четама и батеријама, а који се данас највише запостављају. Треба имати на уму, да има доста рез. наредника који су били у прошлим ратовима водници чета, батерија па ту дужност врше и сада у овом рату, али